

ผลการใช้ระบบจัดการเรียนการสอน Blackboard ของนักศึกษาพยาบาลศาสตร์ ชั้นปีที่ 2
คณะพยาบาลศาสตร์ มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์
EFFECTS OF BLACKBOARD LEARNING MANAGEMENT SYSTEM OF SOPHOMORE
NURSING STUDENTS FACULTY OF NURSING THAMMASAT UNIVERSITY

จุไรรัตน์ กีบาง¹

JURAIRAT KEEBANG

ชิดกมล สังข์ทอง²

CHIDKAMOL SUNGTHONG

บทคัดย่อ

การศึกษานี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาผลของการใช้ระบบจัดการเรียนการสอน Blackboard ของนักศึกษาพยาบาลศาสตร์ ชั้นปีที่ 2 มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ กลุ่มตัวอย่าง จำนวน 78 คน เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษาครั้งนี้คือ แบบประเมินพฤติกรรมการเรียนรู้ของนักศึกษา และแบบสอบถามความพึงพอใจในการเรียนโดยใช้ระบบ Blackboard วิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้สถิติพรรณนาแจกแจงความถี่ ร้อยละ ผลการวิจัยพบว่า คะแนนเฉลี่ยพฤติกรรมการเรียนรู้ของนักศึกษาพยาบาลศาสตร์ ชั้นปีที่ 2 คณะพยาบาลศาสตร์ มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ ที่เรียนโดยใช้ระบบจัดการเรียนการสอน Blackboard ในรายวิชา พย. 215 โภชนศาสตร์และโภชนบำบัดอยู่ในระดับมาก และคะแนนเฉลี่ยความพึงพอใจต่อการเรียนการสอนโดยใช้ระบบจัดการเรียนการสอน Blackboard ในรายวิชา พย. 215 โภชนศาสตร์และโภชนบำบัด ของนักศึกษาพยาบาลศาสตร์ชั้นปีที่ 2 คณะพยาบาลศาสตร์ มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ อยู่ในระดับปานกลาง

คำสำคัญ : ระบบ Blackboard, นักศึกษาพยาบาล, พฤติกรรมการเรียนรู้, ความพึงพอใจ

ABSTRACT

The purpose of this study was to investigate the effect of using Blackboard learning management system of Sophomore Nursing Students Faculty of Nursing Thammasat University. The sample consisted of 78 personnels. The instruments used in this study were Student Learning Behaviors Assessment And Blackboard Satisfaction Questionnaire was used to analyze data using descriptive statistics. The research found that Average score of learning behavior of Sophomore Nursing Students Faculty of Nursing Thammasat University. The Blackboard Learning Management System in the course NS.215 Nutrition and Nutrition Therapy was at a high level. And average satisfaction score on teaching and learning using the Blackboard Learning Management System. Course N.215 Nutrition and Nutrition Therapy of Sophomore Nursing Students Faculty of Nursing Thammasat University. At the moderate level.

Keyword: Blackboard System, Nursing Students, Learning Behavior, Satisfaction

¹ อาจารย์คณะพยาบาลศาสตร์ มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์

² อาจารย์คณะพยาบาลศาสตร์ มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์

ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา

ปัจจุบันโลกมีการเปลี่ยนแปลงด้านต่าง ๆ อย่างรวดเร็ว ทั้งด้านการศึกษา เศรษฐกิจ และสังคม โดยเฉพาะอย่างยิ่งในด้านเทคโนโลยีสารสนเทศ จะเห็นได้ชัดว่ามีการพัฒนาอย่างรวดเร็ว ในปัจจุบันมีผู้ใช้งานเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารทั่วโลกประมาณพันล้านคน และเพิ่มขึ้นเรื่อย ๆ ทุกปี (ยงยุทธ์ ชมไชย, 2557) ทั่วโลกให้ความสำคัญกับการลงทุนทางเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร (Information and Communication Technology : ICT) เพื่อใช้เป็นเครื่องมือในการพัฒนาประเทศ ทั้งด้านเศรษฐกิจ สังคม และการศึกษา ในยุคของการปฏิรูปการศึกษาเพื่อให้การศึกษาไปพัฒนาคุณภาพของคน เพื่อให้คนไปช่วยพัฒนาประเทศ เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร (ICT) จึงเป็นเครื่องมือที่มีคุณภาพสูงในการช่วยเพิ่มประสิทธิภาพการจัดการศึกษา เช่น ช่วยนำการศึกษาให้เข้าถึงประชาชน (Access) ส่งเสริมการเรียนรู้ต่อเนื่อง ช่วยจัดทำข้อมูลสารสนเทศเพื่อการบริหารและจัดการ ช่วยเพิ่มความรวดเร็วและความแม่นยำในการจัดทำข้อมูล และการวิเคราะห์ข้อมูล การเก็บรักษาและการเรียกใช้ ในกิจกรรมต่าง ๆ ในงานจัดการศึกษา โดยเฉพาะอย่างยิ่งการใช้เทคโนโลยีเพื่อช่วยการเรียนการสอน (สำนักการศึกษา กรุงเทพมหานคร, 2556)

ปัจจุบันประเทศไทยให้ความสำคัญเกี่ยวกับเทคโนโลยีการศึกษามากขึ้น เพื่อที่จะช่วยพัฒนาประสิทธิภาพและประสิทธิผลในการเรียนการสอน เพิ่มศักยภาพในการสอนของครูผู้สอน วิถีทางของการเรียนรู้และการจัดการเรียนการสอนในยุคสารสนเทศจะเป็นการเรียนรู้ที่ประกอบด้วยคอมพิวเตอร์ ระบบเครือข่ายคอมพิวเตอร์ ผสมกับระบบการสื่อสารทางไกลมากขึ้นเรียกเป็นระบบการเรียนการสอนผ่านเครือข่ายคอมพิวเตอร์หรืออินเทอร์เน็ต (internet) โดยพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติได้บัญญัติไว้อย่างชัดเจนในหมวด 9 เพื่อให้มีการใช้เทคโนโลยีเพื่อการศึกษาอย่างจริงจังโดยกำหนดให้การจัดการศึกษาจะต้องยึดหลัก ผู้เรียนทุกคนมีความสามารถเรียนรู้และพัฒนาตนเองได้โดยถือว่าผู้เรียนมีความสำคัญ ดังนั้น กระบวนการจัดการศึกษาจะต้องส่งเสริมให้ผู้เรียนแต่ละคนสามารถพัฒนาตามธรรมชาติและเต็มตามศักยภาพ ดังนั้น สถานศึกษาจึงสนใจที่จะพัฒนารูปแบบการเรียนการสอน โดยการนำเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร (ICT) ที่มีอยู่ในปัจจุบันมาช่วยสนับสนุนวิธีการเรียนการสอนและช่วยในการถ่ายทอดความรู้ เพื่อให้ผู้เรียนเกิดความรู้ความเข้าใจตรงตามวัตถุประสงค์ที่ผู้สอนกำหนดไว้ ผ่านทางระบบเครือข่าย

สารสนเทศ ทำให้รูปแบบการเรียนการสอนเปลี่ยนไปจากเดิมที่ผู้สอนคอยป้อนความรู้ให้แก่ผู้เรียน มาเป็นการสร้างบทเรียนคอมพิวเตอร์ช่วยสอนหรือจัดเตรียมความรู้ให้แก่ผู้เรียนตามความต้องการ การใช้ประโยชน์อิเล็กทรอนิกส์ระบบเครือข่ายสารสนเทศ เพื่อให้ผู้เรียนสามารถเกิดการเรียนรู้ได้ด้วยตนเอง ซึ่งการเรียนการสอนในลักษณะนี้จะช่วยให้ผู้เรียนสามารถควบคุมการเรียนรู้ของตนเองได้ตามความต้องการและตามสะดวก โดยไม่จำเป็นต้องอยู่ ณ สถานที่เดียวกัน และเวลาเดียวกันกับผู้สอน ซึ่งสถานศึกษาอาจนำมาใช้เสริมการเรียนการสอนในชั้นเรียน หรืออาจนำมาใช้ทดแทนการเรียนการสอนในชั้นเรียนทั้งหมดก็ได้ (อภิรักษ์ ธรรมคุณและคณะ, 2552)

จากการทบทวนวรรณกรรมและงานวิจัยทั้งในประเทศและต่างประเทศพบว่าระบบการจัดการเรียนการสอนผ่านเครือข่ายอินเทอร์เน็ต ได้แก่ระบบ Blackboard สามารถสนับสนุนการจัดการเรียนการสอนให้มีความทันสมัยและมีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น โดยการนำเทคโนโลยีด้าน Social Network และ Cloud Computing ซึ่งจะช่วยส่งเสริมให้เกิดการเรียนรู้ สามารถพัฒนาความรู้ พัฒนาทักษะการใช้คอมพิวเตอร์มากขึ้น การเรียนรู้ผ่านอินเทอร์เน็ตจะเป็นแนวทางหนึ่งที่จะช่วยปรับปรุงคุณภาพการเรียนรู้ในยุคปัจจุบันได้อย่างเหมาะสม และสามารถที่จะพัฒนาการเรียนรู้ของผู้เรียนได้อย่างไร้ขีดจำกัด (Julie Little, Linda L. Naimi, 2011) โดยอาจารย์สามารถสร้างรายวิชา บันทึกข้อมูลรายวิชา เนื้อหา และ เอกสารต่างๆ ที่เกี่ยวข้องเพื่อสร้างเป็นเว็บไซต์รายวิชาได้ด้วยตนเอง ผู้สอนและผู้เรียนสามารถเข้าใช้งานในฟังก์ชันต่างๆของระบบได้ เช่น การประกาศข่าวสาร, การเผยแพร่เอกสารต่างๆ เช่น ประมวลรายวิชาและเอกสารประกอบการเรียนการสอน, การรับ-ส่ง การบ้าน, การจัดทำแบบทดสอบความรู้, การแลกเปลี่ยนความคิดเห็นผ่านกระดานสนทนา และ E-mail, การประเมินผลการเรียน ระบบจัดการเรียนการสอน Blackboard เป็นอีกทางเลือกหนึ่งที่จะช่วยตอบสนองความต้องการของผู้เรียนได้ตลอด โดยผู้สอนสามารถนำมาประยุกต์ใช้ร่วมกับการสอนแบบบรรยาย การนำเสนอ บทเรียนของตนผ่านเว็บไซต์ และเป็นการใช้เทคโนโลยีที่มีอยู่ เพื่อให้เกิดประโยชน์สูงสุด และช่วยให้ผู้เรียนเรียนได้ดีขึ้น (Caitlin Donahue, 2012; Ali, S. eth, 2012)

คณะพยาบาลศาสตร์ มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ ได้เล็งเห็นถึงความสำคัญจึงได้มีการปรับปรุงพัฒนารูปแบบการจัดการเรียนการสอนเพื่อให้สอดคล้องและตอบสนองต่อความต้องการและพัฒนาผู้เรียนได้อย่างมีประสิทธิภาพสูงสุด

โดยมุ่งเน้นให้ผู้เรียนมีส่วนร่วมในการเรียนรู้ เน้นผู้เรียนเป็นศูนย์กลาง เน้นกระบวนการจัดการเรียนการสอนและกิจกรรมเสริมที่จะช่วยพัฒนาความสามารถในการคิดวิเคราะห์ การแก้ปัญหาอย่างสร้างสรรค์ เปิดโอกาสให้ผู้เรียนมีส่วนร่วมในการแสดงความคิดเห็นและให้มีการเรียนรู้อย่างต่อเนื่อง ส่งเสริมทักษะการสื่อสาร ความรับผิดชอบ รู้จักใช้ชีวิตอย่างมีคุณค่าและเลือกใช้เทคโนโลยีและการสื่อสารที่หลากหลาย ทันสมัย เพื่อนำไปสู่ยุคศตวรรษที่ 21 ที่ต้องเน้นพัฒนานักศึกษาให้มีความรู้และทักษะทั้งด้านทักษะชีวิตและการทำงาน ทักษะการเรียนรู้นวัตกรรมและทักษะด้านสารสนเทศ สื่อและเทคโนโลยี การเรียนการสอนสมัยใหม่ที่ต้องใช้สื่อเทคโนโลยี และทำให้นักศึกษาเรียนรู้ได้ตลอดเวลา ในสถานที่ใด ๆ ก็ได้ ผู้สอนเป็นผู้อำนวยความสะดวก เป็น การเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ ดังนั้นในการจัดการเรียนการสอนในรายวิชา พย.215 โภชนศาสตร์และโภชนบำบัดจึงได้เน้นให้ผู้เรียนมีส่วนร่วมและนำเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร ICT มาประกอบในการจัดการเรียนการสอนโดยนำระบบการจัดการเรียนการสอน Blackboard มาใช้เพื่อให้ผู้เรียนได้มีการพัฒนาการเรียนรู้พัฒนาทักษะ โดยการเปิดโอกาสให้ผู้เรียนได้มีส่วนร่วมในการเรียนรู้ ในการทำงานเป็นทีม ได้ฝึกความรับผิดชอบซึ่งเป็นคุณสมบัติหนึ่งของวิชาชีพพยาบาลที่พึงมีและปฏิบัติ ผู้วิจัยจึงสนใจศึกษาผลของการใช้ระบบจัดการเรียนการสอน Blackboard ของนักศึกษาพยาบาลศาสตร์ ชั้นปีที่ 2 ที่ใช้ระบบ Blackboard ในการสนับสนุนการจัดการเรียนการสอนในรายวิชา พย.215 โภชนศาสตร์และโภชนบำบัด โดยศึกษาจากพฤติกรรมการเรียนรู้ของนักศึกษาและความพึงพอใจในการใช้ระบบสนับสนุน Blackboard ทั้งนี้เพื่อนำผลการศึกษาที่ได้เป็นแนวทางในการวางแผนพัฒนาในการจัดการเรียนการสอนในรายวิชาหรือนำไปประยุกต์ใช้ในรายวิชาอื่นต่อไป

กรอบแนวคิดการวิจัย

การจัดการเรียนการสอนโดยใช้ระบบ
Blackboard

- พฤติกรรมการเรียนรู้ของนักศึกษา
พยาบาลศาสตร์ ชั้นปีที่ 2

- ความพึงพอใจของนักศึกษาต่อการเรียน
โดยใช้ระบบจัดการเรียนการสอน
Blackboard

วัตถุประสงค์การวิจัย

1. เพื่อศึกษาพฤติกรรมการเรียนรู้ของนักศึกษาพยาบาลศาสตร์ ชั้นปีที่ 2 คณะพยาบาลศาสตร์ มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ ที่เรียนโดยใช้ระบบจัดการเรียนการสอน Blackboard ในรายวิชา พย. 215 โภชนศาสตร์และโภชนบำบัด
2. เพื่อศึกษาความพึงพอใจของนักศึกษาต่อการเรียนการสอนโดยใช้ระบบจัดการเรียนการสอน Blackboard ในรายวิชา พย.215 โภชนศาสตร์และโภชนบำบัด

คำถามการวิจัย

1. พฤติกรรมการเรียนรู้ของนักศึกษาพยาบาลศาสตร์ ชั้นปีที่ 2 คณะพยาบาลศาสตร์ มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ ที่เรียนโดยใช้ระบบการจัดการเรียนการสอน Blackboard ในรายวิชา พย. 215 โภชนศาสตร์และโภชนบำบัดเป็นอย่างไร
2. นักศึกษาพยาบาลศาสตร์ ชั้นปีที่ 2 คณะพยาบาลศาสตร์ มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ มีความพึงพอใจต่อการเรียนการสอนโดยใช้ระบบ Blackboard ในรายวิชา พย.215 โภชนศาสตร์และโภชนบำบัดเป็นอย่างไร

ขอบเขตการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้เป็นการศึกษาผลของการใช้ระบบจัดการเรียนการสอน Blackboard ในรายวิชา พย. 215 โภชนศาสตร์และโภชนบำบัดของนักศึกษาพยาบาลศาสตร์ ชั้นปีที่ 2 คณะพยาบาลศาสตร์ มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ ประจำปีการศึกษา 2558

ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

1. ได้ข้อมูลเกี่ยวกับการจัดการเรียนการสอนโดยใช้ระบบ Blackboard ในรายวิชา พย.215 โภชนศาสตร์และโภชนบำบัดของนักศึกษาพยาบาลศาสตร์ ชั้นปีที่ 2 คณะพยาบาลศาสตร์ มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์
2. เป็นแนวทางเพื่อพัฒนาวิธีการจัดการเรียนการสอนโดยใช้ระบบสนับสนุนการเรียนการสอน Blackboard ในรายวิชา พย.215 โภชนศาสตร์และโภชนบำบัดและรายวิชาอื่น ๆ ต่อไป

นิยามคำศัพท์

1. ระบบจัดการเรียนการสอน Blackboard เป็นระบบสนับสนุนการเรียนการสอนผ่านเครือข่ายอินเทอร์เน็ต ประกอบด้วย กิจกรรมการเรียนการสอน ได้แก่ การเผยแพร่เอกสารต่าง ๆ เช่น ประมวลรายวิชา และเอกสารประกอบการเรียนการสอนในรายวิชาเข้าในระบบ เปิดกระดานสนทนา เพื่อพูดคุยถามตอบข้อสงสัยและประสานงานต่าง ๆ ในรายวิชา การมอบหมายงานและติดตามการส่งงานผ่านระบบการจัดการเรียนการสอน Blackboard การเปิดหัวข้ออภิปรายในเนื้อหาที่ได้เรียนในกระดานสนทนาเพื่อเปิดโอกาสให้นักศึกษาร่วมอภิปรายและแลกเปลี่ยนความรู้ ความคิดเห็นระหว่างครูและนักศึกษา นักศึกษาและนักศึกษาผ่านกระดานสนทนา

2. พฤติกรรมการเรียนรู้ หมายถึง พฤติกรรมการเรียนรู้ที่ต้องการจากผู้เรียนที่แบ่งเป็น 6 ลักษณะคือ การหาความรู้เพิ่มเติมและการสืบค้นข้อมูลทางอินเทอร์เน็ต การนำเทคโนโลยีมาใช้ประกอบในการนำเสนอรายงาน การส่งงานตามขั้นตอนอย่างถูกต้องตามกระบวนการ การส่งงานตรงต่อเวลา การมีส่วนร่วมในการใช้ระบบสนับสนุนการเรียนการสอน Blackboard และความรับผิดชอบในการปฏิบัติกิจกรรมและการให้ความร่วมมือในการทำงานเป็นกลุ่ม

3. ความพึงพอใจ หมายถึง ความรู้สึกที่ดีต่อการใช้ระบบจัดการเรียนการสอน Blackboard ในการเรียนในรายวิชา พย. 215 โภชนศาสตร์และโภชนบำบัด โดยแบ่งเป็น 3 ด้าน ดังนี้ด้านกระบวนการจัดการเรียนการสอน ด้านสมรรถนะการเรียนรู้ด้วยตนเอง และด้านเทคโนโลยีที่เกี่ยวข้องกับความสะดวกในการเรียน

วิธีการดำเนินการวิจัย

ประชากรที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ได้แก่นักศึกษาพยาบาลศาสตร์ ชั้นปีที่ 2 คณะพยาบาลศาสตร์

มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ จำนวน 78 คน ที่ลงทะเบียนเรียนรายวิชา พย.215 โภชนศาสตร์และโภชนบำบัด ภาคการศึกษาที่ 2 ปีการศึกษา 2558

กลุ่มตัวอย่างผู้วิจัยเลือกจากประชากรทั้งหมดซึ่งได้แก่นักศึกษาพยาบาลศาสตร์ ชั้นปีที่ 2 จำนวน 78 คน ที่ลงทะเบียนเรียนรายวิชา พย.215 โภชนศาสตร์และโภชนบำบัด ภาคการศึกษาที่ 2 ปีการศึกษา 2558

เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลประกอบด้วย

1. แบบประเมินพฤติกรรมการเรียนรู้ของนักศึกษาพยาบาลศาสตร์ ชั้นปีที่ 2 ในการเรียนรายวิชา พย.215 โภชนศาสตร์และโภชนบำบัด โดยใช้ระบบการจัดการเรียนการสอน Blackboard ซึ่งผู้วิจัยได้สร้างขึ้นตามวัตถุประสงค์และความต้องการรายวิชา โดยให้ผู้สอนเป็นผู้ประเมินจำนวน 6 ข้อ ดังนี้

1. การหาความรู้เพิ่มเติมและการสืบค้นข้อมูลทางอินเทอร์เน็ต
2. การนำเทคโนโลยีมาใช้ประกอบในการนำเสนอรายงาน
3. การส่งงานตามขั้นตอนอย่างถูกต้องตามกระบวนการ
4. การส่งงานตรงต่อเวลา
5. การมีส่วนร่วมในการใช้ระบบ Blackboard
6. ความรับผิดชอบในการปฏิบัติกิจกรรมและการให้ความร่วมมือในการทำงานกลุ่ม

2. แบบสอบถามความพึงพอใจของนักศึกษาต่อการจัดการเรียนการสอนโดยใช้ระบบสนับสนุนการเรียนการสอน Blackboard ผู้วิจัยได้สร้างแบบสอบถามความพึงพอใจของนักศึกษาที่มีต่อการจัดการเรียนการสอนโดยใช้ระบบสนับสนุนการเรียนการสอน Blackboard แบ่งเป็น 3 ส่วน ดังนี้

ส่วนที่ 1 แบบสอบถามข้อมูลส่วนบุคคล ประกอบด้วยข้อมูลเกี่ยวกับเพศ อายุ ประสบการณ์การใช้อินเทอร์เน็ตของผู้เรียน ทักษะในการเรียนโดยใช้ระบบ Blackboard

ส่วนที่ 2 แบบสอบถามความพึงพอใจของนักศึกษาที่มีต่อการจัดการเรียนการสอนผ่านระบบสนับสนุนการเรียน

การสอน Blackboard โดยศึกษาในด้านต่างๆ ตามวัตถุประสงค์การเรียนรู้และความต้องการรายวิชา โดยแบ่งเป็น 3 ด้าน ได้แก่

- ด้านกระบวนการจัดการเรียนการสอน
- ด้านสมรรถนะการเรียนรู้ด้วยตนเอง
- ด้านเทคโนโลยีที่เกี่ยวข้องกับความสะดวกในการเรียน

ลักษณะแบบสอบถามเป็นคำถามปลายปิด จำนวน 15 ข้อ ลักษณะคำตอบเป็นลักษณะการวัดเป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) 5 ระดับ ตามวิธีของลิเคิร์ท (Likert)

ส่วนที่ 3 สอบถามข้อเสนอแนะของนักศึกษาที่มีต่อการจัดการเรียนการสอนโดยใช้ระบบสนับสนุนการเรียนการสอน Blackboard

แบบประเมินพฤติกรรมและแบบสอบถามความพึงพอใจได้รับการตรวจสอบความถูกต้องและความเหมาะสมของเนื้อหาจากผู้เชี่ยวชาญคือ อาจารย์พยาบาลที่มีความรู้ด้านการจัดการเรียนการสอนโดยระบบ Blackboard จำนวน 3 ท่าน และมีการหาค่าความเชื่อมั่นของเครื่องมือโดยนำไปทดลองใช้ในนักศึกษาที่คล้ายคลึงกับกลุ่มตัวอย่างที่เรียนโดยใช้ระบบการเรียนการสอน Blackboard จำนวน 20 ราย และหาค่าสัมประสิทธิ์ความเชื่อมั่นของแอลฟา (Alpha Coefficient) ได้เท่ากับ 0.85

การเก็บรวบรวมข้อมูล

ผู้วิจัยอธิบายวัตถุประสงค์ของการทำวิจัยครั้งนี้ และการจัดการเรียนการสอนโดยใช้ระบบสนับสนุนการเรียนการสอน Blackboard แก่กลุ่มตัวอย่าง จากนั้นให้กลุ่มตัวอย่างเรียนวิชาโภชนศาสตร์และโภชนบำบัดโดยใช้ระบบการเรียนการสอน Blackboard โดยมีรูปแบบดังต่อไปนี้

1. นำประมวลรายวิชา และเอกสารประกอบการเรียนการสอนเข้าสู่ระบบ Blackboard เพื่อให้นักศึกษาได้ทราบล่วงหน้าและได้วางแผนเตรียมตัวและศึกษาเนื้อหาล่วงหน้าก่อนเข้าเรียนในชั้นเรียน

2. มอบหมายงานให้นักศึกษาผ่านทางระบบการจัดการเรียนการสอน Blackboard เป็นการบ้านทบทวนหลังเรียนและกำหนดเวลาให้ส่งงานผ่านระบบ Blackboard

3. เปิดกระดานสนทนาถามตอบข้อสงสัยเพื่อให้นักศึกษาได้ซักถามและแลกเปลี่ยนความคิดเห็นผ่านระบบ

Blackboard ทุกวันจันทร์ – ศุกร์ เวลา 15.00 – 17.00 น. ตลอดภาคการศึกษา

4. ประชาสัมพันธ์ข่าวสารต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องกับการเรียนการสอนให้นักศึกษาทราบผ่านระบบ Blackboard ตลอดภาคการศึกษา

เมื่อสิ้นสุดการเรียนการสอนจบภาคการศึกษา ผู้วิจัยให้ผู้เรียนทำแบบสอบถามความพึงพอใจเกี่ยวกับการจัดการเรียนการสอนโดยใช้ระบบการจัดการเรียนการสอน Blackboard และให้ผู้สอนประเมินพฤติกรรมการเรียนของนักศึกษาตามแบบประเมินพฤติกรรมการเรียนรู้ของนักศึกษาผ่านระบบการจัดการเรียนการสอน Blackboard

ผลการวิจัย

1. ข้อมูลส่วนบุคคล

กลุ่มตัวอย่างเป็นเพศหญิง จำนวน 74 คน (ร้อยละ 94.9) เพศชาย จำนวน 4 คน (ร้อยละ 5.1) อายุเฉลี่ยของกลุ่มตัวอย่างเท่ากับ 20.13 ปี โดยส่วนใหญ่มีอายุ 20 ปี จำนวน 62 คน (ร้อยละ 79.5) การมีประสบการณ์การใช้งานระบบจัดการเรียนการสอน Blackboard ส่วนใหญ่พรมีประสบการณ์การใช้งาน จำนวน 38 คน (ร้อยละ 48.7) ไม่เคยมีประสบการณ์การใช้งานระบบจัดการเรียนการสอน Blackboard จำนวน 12 คน (ร้อยละ 16.7)

2. นักศึกษาพยาบาลศาสตร์ ชั้นปีที่ 2 ที่ใช้ระบบการจัดการเรียนการสอน Blackboard ในรายวิชาพย. 215 โภชนศาสตร์และโภชนบำบัด พบว่ามีพฤติกรรมการเรียนรู้ภาพรวมอยู่ใน ระดับมาก (\bar{x} = 3.96, SD. = 0.25) เมื่อพิจารณารายด้านพบว่า พฤติกรรมการเรียนรู้ที่อยู่ในระดับมากที่สุด มี 3 ด้าน ได้แก่ ด้านการส่งงานตรงต่อเวลา (\bar{x} = 4.65, SD. = 0.48), ด้านการมีส่วนร่วมในการใช้ระบบ Blackboard (\bar{x} = 4.33, SD. = 0.47) และด้านความรับผิดชอบในการปฏิบัติกิจกรรมและการให้ความร่วมมือในการทำงานเป็นกลุ่ม (\bar{x} = 4.76, SD = 0.43) และพฤติกรรมการเรียนรู้ที่อยู่ในระดับมาก มี 2 ด้าน ได้แก่ ด้านการหาความรู้เพิ่มเติมและการสืบค้นข้อมูลทางอินเทอร์เน็ต (\bar{x} = 3.49, SD = 0.61) และด้านการส่งงานตามขั้นตอนอย่างถูกต้องตามกระบวนการ (\bar{x} = 3.94, SD = 0.23) ส่วนหัวข้อการนำเทคโนโลยีมาใช้ประกอบในการนำเสนอรายงาน อยู่ในระดับปานกลาง (\bar{x} = 2.61, SD = 0.61) ดังตารางที่ 1

ตารางที่ 1 ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานและการแปลผลพฤติกรรมกรรมการเรียนรู้ของนักศึกษาพยาบาลศาสตร์ ชั้นปีที่ 2 ที่ใช้ระบบจัดการเรียนการสอน Blackboard ในรายวิชา พย.215 โภชนศาสตร์และโภชนบำบัด

หัวข้อพฤติกรรมกรรมการเรียนรู้ของนักศึกษา	ค่าเฉลี่ย (\bar{X})	ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (SD)	การแปลผล
1. การหาความรู้เพิ่มเติมและการสืบค้นข้อมูลทางอินเทอร์เน็ต	3.49	0.60	มาก
2. การนำเทคโนโลยีมาใช้ประกอบในการนำเสนอรายงาน	2.61	0.61	ปานกลาง
3. การส่งงานตามขั้นตอนอย่างถูกต้องตามกระบวนการ	3.94	0.61	มาก
4. การส่งงานตรงต่อเวลา	4.65	0.48	มากที่สุด
5. การมีส่วนร่วมในการใช้ระบบ Blackboard	4.33	0.47	มากที่สุด
6. ความรับผิดชอบในการปฏิบัติกิจกรรมและการให้ความร่วมมือในการทำงานกลุ่ม	4.76	0.43	มากที่สุด
ค่าเฉลี่ยรวม	3.96	0.25	มาก

3. ความพึงพอใจของผู้เรียนที่มีต่อการเรียนโดยใช้ระบบจัดการเรียนการสอน Blackboard ในรายวิชา พย. 215 โภชนศาสตร์และโภชนบำบัด พบว่าค่าคะแนนเฉลี่ยความพึงพอใจภาพรวมอยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{x} = 3.11$, $SD=0.55$) เมื่อแบ่งรายด้าน พบว่าด้านสมรรถนะการเรียนรู้ด้วยตนเองมีค่าคะแนนเฉลี่ยระดับความพึงพอใจ อยู่ในระดับ

มาก ($\bar{x} = 3.45$, $SD=0.58$) ด้านกระบวนการจัดการเรียนการสอนอยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{x} = 3.04$, $SD=0.62$) และด้านเทคโนโลยีที่เกี่ยวข้องกับความสะดวกในการเรียน อยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{x} = 2.84$, $SD=0.61$) ดังตารางที่ 2

ตารางที่ 2 ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานและการแปลผลความพึงพอใจของนักศึกษาพยาบาลศาสตร์ ชั้นปีที่ 2 ที่ใช้ระบบจัดการเรียนการสอน Blackboard ในรายวิชา พย.215 โภชนศาสตร์และโภชนบำบัด

หัวข้อความพึงพอใจ	ค่าเฉลี่ย (\bar{x})	ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (SD)	การแปลผล
1. ด้านกระบวนการจัดการเรียนการสอน	3.04	0.62	ปานกลาง
2. ด้านสมรรถนะการเรียนรู้ด้วยตนเอง	3.45	0.58	มาก
3. ด้านเทคโนโลยีที่เกี่ยวข้อง ความสะดวกในการเรียน	2.84	0.61	ปานกลาง
ค่าเฉลี่ยรวม	3.11	0.55	ปานกลาง

การอภิปรายผล

จากผลการวิเคราะห์ข้อมูลพฤติกรรมกรรมการเรียนรู้ของนักศึกษาพยาบาลศาสตร์ ชั้นปีที่ 2 ที่เรียนโดยใช้ระบบจัดการเรียนการสอน Blackboard รายวิชา พย. 215 โภชนศาสตร์และโภชนบำบัด สามารถอภิปรายประเด็นต่างๆ ดังนี้

1. ด้านพฤติกรรมกรรมการเรียนรู้ภาพรวมอยู่ในระดับ

มาก ($\bar{x}=3.96$, $SD=0.25$) และเมื่อจำแนกเป็นรายด้านพบว่า พฤติกรรมกรรมการเรียนรู้ที่อยู่ในระดับมากที่สุด มี 3 ด้าน ได้แก่ด้านการส่งงานตรงต่อเวลา ($\bar{x} = 4.65$, $SD. = 0.48$), ด้านการมีส่วนร่วมในการใช้ระบบ Blackboard ($\bar{x} = 4.33$, $SD. = 0.47$) และด้านความรับผิดชอบในการปฏิบัติกิจกรรมและการให้ความร่วมมือในการทำงานเป็นกลุ่ม ($\bar{x} = 4.76$, $SD= 0.43$) และพฤติกรรมกรรมการเรียนรู้ที่อยู่ในระดับมาก

มี 2 ด้าน ได้แก่ ด้านการหาความรู้เพิ่มเติมและการสืบค้นข้อมูลทางอินเทอร์เน็ต (\bar{x} = 3.49, SD = 0.61) และด้านการส่งงานตามขั้นตอนอย่างถูกต้องตามกระบวนการ (\bar{x} = 3.94, SD = 0.23) ส่วนหัวข้อการนำเทคโนโลยีมาใช้ประกอบในการนำเสนอรายงาน อยู่ในระดับปานกลาง (\bar{x} = 2.61, SD = 0.61)

ทั้งนี้สามารถอธิบายได้ว่า จากการที่นักศึกษาได้เรียนผ่านระบบจัดการเรียนการสอน Blackboard ซึ่งเป็นระบบที่ทำให้นักศึกษาเข้าถึงเนื้อหาวิชาได้สะดวกทุกที่ทุกเวลา สามารถค้นคว้าหาวิชาได้ตลอด รวมถึงสามารถรับส่งงานผ่านระบบเครือข่ายอินเทอร์เน็ตได้ไม่ต้องเดินทางมาส่งงานที่ห้องอาจารย์ ทำให้เกิดความสะดวกในการส่งงานและส่งงานได้ทันตามกำหนดเวลา ในการเรียนผ่านระบบ Blackboard ทำให้สามารถติดต่อสื่อสารระหว่างผู้สอนและผู้เรียน ผู้เรียนกับผู้เรียน เกิดการแลกเปลี่ยนข้อมูลสื่อสาร มีการแลกเปลี่ยนความคิดเห็น ส่งผลให้เกิดการร่วมมือกันในการทำงาน สอดคล้องกับการศึกษาของ จูเรียลิตเติลไวล์และคณะ (Julie Little-Wiles et al., 2011) พบว่าการเรียนผ่านระบบ Blackboard ที่มีการมอบหมายงาน รับส่งงานผ่านระบบ การประเมินผลการเรียน ทำให้มีการติดต่อการติดต่อสื่อสารกันในกลุ่มดีกว่าการศึกษาแบบปกติทั่วไป และการศึกษาของวิลเลียมและคณะ (Williams et al., 2011) พบว่าการเปิดโอกาสให้นักศึกษาแลกเปลี่ยนเรียนรู้ทางออนไลน์ช่วยให้นักศึกษาเพิ่มกระบวนการคิดมากขึ้น

2. ด้านความพึงพอใจต่อการเรียนการสอนโดยใช้ระบบจัดการเรียนการสอน Blackboard ในรายวิชา พย. 215 โภชนศาสตร์และโภชนบำบัด พบว่ามีความพึงพอใจภาพรวมอยู่ในระดับปานกลาง (\bar{x} = 3.11, SD = 0.55) แต่เมื่อแบ่งรายด้านพบว่าด้านสมรรถนะการเรียนรู้ด้วยตนเอง นักศึกษามีความพึงพอใจระดับมาก (\bar{x} = 3.45, SD = 0.58) ด้านกระบวนการจัดการเรียนการสอน อยู่ในระดับปานกลาง (\bar{x} = 3.04, SD = 0.62) ด้านเทคโนโลยีที่เกี่ยวข้องความสะดวกในการเรียน อยู่ในระดับปานกลาง (\bar{x} = 2.84, SD = 0.61) ทั้งนี้สามารถอธิบายได้ว่า จากการที่นักศึกษาได้เรียนผ่านระบบจัดการเรียนการสอน Blackboard ทำให้นักศึกษาได้ศึกษาหาหาเนื้อหาได้ตลอดเวลา ทุกที่ทุกเวลา แต่เนื่องจากระบบการทำงานยังไม่เสถียร ทำให้ไม่สามารถเข้าระบบได้ในบางครั้ง การใช้งานที่ยุ่งยากและยังไม่เข้าใจในการ

ใช้งานรวมทั้งบางครั้งไม่มีอินเทอร์เน็ตก็ไม่สามารถเข้าใช้งานได้ สอดคล้องกับการศึกษาของ ลภัสรดา ทุมคำและธีรณัฐ ห่านิรติศัย (2561) ที่พบว่าการใช้งานผ่านระบบ Blackboard พบว่า นักศึกษาใช้งานระบบไม่คล่องและขาดความรู้ในการใช้งาน สำหรับอาจารย์พบว่าอาจารย์ใช้งานระบบไม่คล่องเช่นกันและส่งงานและส่งเอกสารในระบบล่าช้า นอกจากนี้ การที่ระบบมีหน้าตาและรูปแบบของโปรแกรมต่างกันในแต่ละอุปกรณ์ที่เข้าร่วมทั้งระบบเครือข่ายอินเทอร์เน็ตไม่เสถียรทำให้เกิดข้อจำกัดในการนำไปใช้ จากข้อจำกัดดังกล่าวส่งผลให้นักศึกษาเกิดความพึงพอใจในการใช้งานผ่านระบบ Blackboard อยู่ในระดับปานกลางซึ่งไม่ตรงกับสมมุติฐานที่ตั้งไว้คืออยู่ในระดับมากขึ้นไป

ข้อเสนอแนะทั่วไป

ควรนำระบบจัดการเรียนการสอน Blackboard ไปใช้ในการจัดการเรียนการสอนต่อไป ทั้งนี้ เพื่อส่งเสริมให้นักศึกษาได้พัฒนาทักษะด้านการนำเทคโนโลยีมาใช้และการหาความรู้เพิ่มเติมและการสืบค้นข้อมูลทางอินเทอร์เน็ต ทั้งนี้ควรมีการพัฒนาทักษะการใช้งานระบบ Blackboard ให้แก่นักศึกษาและอาจารย์ผู้สอนมากขึ้นเพื่อให้เกิดความเข้าใจในการใช้ระบบงานมากขึ้น ส่งผลให้เกิดความพึงพอใจและเพื่อเกิดประโยชน์สูงสุดกับนักศึกษาต่อไป

ข้อเสนอแนะเพื่อการวิจัยครั้งต่อไป

1. ควรติดตามพฤติกรรมการเรียนรู้ของนักศึกษา ภายหลังจากพัฒนาทักษะการใช้ระบบและผ่านการเรียนโดยใช้ระบบจัดการเรียนการสอน Blackboard ต่อไปอย่างต่อเนื่องเป็นระยะยาว เช่นอีก 1-2 ภาคการศึกษา เป็นต้น เพื่อศึกษาการเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมการเรียนรู้และการคงอยู่ของพฤติกรรมการเรียนรู้ของนักศึกษาต่อไป
2. ควรมีการนำระบบจัดการเรียนการสอน Blackboard ใช้ในการจัดการเรียนการสอนในรายวิชาอื่น และศึกษาผลการนำระบบไปใช้
3. ควรมีการศึกษาผลการนำระบบจัดการเรียนการสอน Blackboard ในด้านอื่น ๆ เช่น ผลสัมฤทธิ์การเรียนของนักศึกษา เป็นต้น

เอกสารอ้างอิง

- ยงยุทธ์ี ชมไชย. (2557). *ความเปลี่ยนแปลงจากการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร*. วันที่ค้นข้อมูล 25 มกราคม 2558. เข้าถึงได้จาก <https://sites.google.com/site/kruyutsbw/khwam-peliynpaelng-cak-kar-chi-ict>
- ภักสรดา หนู่มคำและธีรนุช ห่านิรัตติชัย. (2561). การศึกษาติดตามการใช้เทคโนโลยีทางการศึกษาเพื่อการจัดการเรียนรู้ระบบ Blackboard ของนักศึกษาหลักสูตรพยาบาลศาสตรบัณฑิต มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์. *วารสารวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี* 26(2): 288-299.
- สำนักการศึกษากรุงเทพมหานคร. (2556). แนวคิดการใช้เทคโนโลยีช่วยการเรียนรู้. วันที่ค้นข้อมูล 25 มกราคม 2558. เข้าถึงได้จาก <http://www.bangkokeducation.in.th/article-details.php?id=303>
- อภิรัตน์ ธรรมคุณ. (2552) . สภาพ ปัญหา และความต้องการเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารของโรงเรียนมัธยมศึกษาในจังหวัดศรีสะเกษ. วิทยานิพนธ์ปริญญาโท, มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์.
- Ali,S., Niazi,S., Tariq, N.A., Hamced,W., Tareen,B., Qamar,K. (2012). Teaching anatomy at undergraduate level-A survey amongst students comparing use of powerpoint and blackboard.
- Caitlin Donahue Wylie. 2012. Sources and interpretations Teaching manuals and the blackboard: accessing historical classroom practices. *History of Education*, Vol 41, No 2, March 2012, 257-272.
- Julie Little-Wiles, Linda L. Naimi. 2011. Student Perceptions of and Experiences in Using The Blackboard Learning Management System. *Global Education Journal*, Volume 2011 Issue 4.
- Williams, Leonard and Mary Lahman. 2011. Online Discussion, Student Engagement, and Critical Thinking. *Journal of Political Science Education* 7(2): 143-162.